

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 28. augusta 2012 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Š. Š. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 20/2010, z 25. marca 2010 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Š. Š. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 2T 26/2008, z 26. januára 2010 bol obvinený Š. Š. uznaný vinným z prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil tak, že

v trestnej veci Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 2T 147/2005, ktorá bola pridelená sudcovi JUDr. P. B., doručil dňa 2. októbra 2006 písomné námietky zaujatosti tohto sudcu s odôvodnením, že známy obžalovaného ho upozornil, že sudca JUDr. B. v minulosti opakovane od neho žiadal finančnú čiastku, aby si zabezpečil, že nepôjde do výkonu trestu odňatia slobody, táto osoba finančnú čiastku sudcovi aj poskytla a doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, hoci bol odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody práve sudcom JUDr. P. B..

Prvostupňový súd podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu v Prievidzi, zo dňa 21. novembra 2007, sp. zn. 3T 157/2006, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov, ktorý mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu dvadsaťsedem mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie obvinený Š. Š.. Krajský súd v Trenčíne na neverejnom zasadnutí konanom 25. marca 2010 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného Š. Š. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 20/2010, z 25. marca 2010 podal dovolanie obvinený, ktoré doplnil podaním z 18. novembra 2011.

V dôvodoch dovolania obvinený uviedol, že podáva dovolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/, písm. g/ Tr. zák. V doplnení dovolania rozšíril dovolací dôvod o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je podľa obvineného daný tým, že prvostupňový súd napriek výslovnému návrhu odsúdeného na vykonanie výsluchu svedka Č. nezabezpečil jeho prítomnosť na hlavnom pojednávaní, pričom skutočnosti, o ktorých mal tento svedok vypovedať, sú podľa odsúdeného kardinálne pre objasnenie skutkového stavu danej veci a jej právne posúdenie. Je neprípustné konštatovanie odvolacieho súdu, ktorý sa s uvedenou skutočnosťou vypořiadal len tým spôsobom, že konštatoval skutočnosť: „*nebol vypočutý iba svedok Č. (...), ktorého účasť na výsluchu pred súdom sa nepodarilo zabezpečiť napriek viacerým pokusom ani predvedením prostredníctvom polície*“. Nevykonanie dokazovania navrhnutého odsúdeným bez ďalšieho odôvodnenia len z dôvodu, že sa nepodarilo zabezpečiť svedka na hlavnom pojednávaní možno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Hlavné pojednávanie uskutočnené dňa 03. septembra 2009 na prvostupňovom súde sa uskutočnilo v jeho neprítomnosti, hoci na takýto postup prvostupňového súdu neboli splnené procesné podmienky a tým bola odsúdenému odňatá možnosť klásť svedkom vypočutým na predmetnom hlavnom pojednávaní otázky a vyjadrovať sa ku skutočnostiam, ktoré boli vykonaným dokazovaním zistené. Odsúdený sa v deň 03. septembra 2009 nachádzal na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Prievidzi, Úrad justičnej a kriminálnej polície odbor kriminálnej polície (č.p. ORP-547/OKP-2009), a z tohto dôvodu sa nemohol zúčastniť hlavného pojednávania vytýčeného na ten istý deň na Okresnom súde Považská Bystrica. Týmto pochybením v konaní pred okresným súdom sú podľa názoru

obvineného dané dovolacie dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ a písm. g/ Tr. por. K dovolaniu obvinený priložil kópiu predvolania z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi na deň 3. septembra 2009.

V doplnení dovolania obvinený rozšíril dovolací dôvod o ustanovenie podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Dovolací dôvod podľa obvineného má spočívať v tom, že sudca okresného súdu, ktorý rozhodoval vo veci Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 2T 26/2008, protiprávne rozhodol aj o premene podmienčného trestu, ktorý mu bol uložený rozhodnutím Okresného súdu v Prievidzi.

Namietal nezákonnosť dĺžky trvania jeho väzby, pretože bol presvedčený, že táto bola zákonom limitovaná obdobím od 13. októbra 2009 do 13. marca 2010, kedy mal byť ihneď prepustený na slobodu.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave rozsudkom vyslovil porušenie zákona a súčasne zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25. marca 2010, č. k. 2To 20/2010-236, ako aj rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 26. januára 2010, č. k. 2T 26/2008-214 a prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, aby v prípade takýchto rozhodnutí zároveň rozhodol o jeho okamžitom prepustení na slobodu (s odkazom na jeho doteraz už vykonaný trest odňatia slobody v trvaní 34 mesiacov).

Okresný prokurátor v Prievidzi vo vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že v konaní nebolo u obvineného porušené právo na obhajobu, lebo obvinený sa v prípravnom konaní vzdal práva zúčastňovať vyšetrovacích úkonov, práva preštudovať spis, práva podávať návrhy na doplnenie dokazovania. Nebol vypočutý len svedok Č., ktorého obvinený označoval rôznymi menami, nevedel uviesť presne jeho totožnosť. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol dovolanie obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu

(§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo **zásadným** spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu uvedenému v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., treba zdôrazniť tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva

na obhajobu, ale len jeho **zásadné porušenie**. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu vecí a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutiu.

Porušenie práva na obhajobu má spočívať v tom, že hlavné pojednávanie 3. septembra 2009 sa konalo v neprítomnosti obvineného, bol na ňom vypočutý svedok, ktorému obvinený nemohol klásť otázky. Obvinený predvolanie na hlavné pojednávanie prevzal včas, mal zachovanú lehotu na prípravu, svoju účasť na hlavnom pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil. Až dodatočne v písomnom podaní uviedol súdu, že bol predvolaný na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Prievidzi, kde podľa jeho vyjadrení podával trestné oznámenie. Okresný súd následne na hlavnom pojednávaní vydal príkaz na vzatie obvineného do väzby a pri výsluchu pred sudcom obvinený uviedol, že vedel o termíne hlavného pojednávania, ale bol u policajtov oznámiť trestnú činnosť. Boli preto splnené všetky podmienky na to, aby hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, o možnosť klásť otázky svedkom sa obvinený pripravil sám tým, že na hlavné pojednávanie sa bez akéhokoľvek ospravedlnenia nedostavil. Nič na tejto skutočnosti nemôže zmeniť skutočnosť, že v ten istý deň bol predvolaný na políciu. Podstatné je to, že keď bol predvolaný na súd a na políciu v ten istý deň, mal sa ospravedlniť a oznámiť tieto skutočnosti orgánom činným v trestnom konaní.

Právo na obhajobu obvineného nebolo porušené ani tým, že obvinený navrhol výsluch svedka Č. (v rôznych podaniach obvinený udáva rôzne podoby mena navrhnutého svedka na výsluch) a súd ho nevypočul. Súd vypočul ďalších svedkov, ktorých výsluch navrhol obvinený (K., J.), ktorí boli vypočutí na hlavnom pojednávaní 26. januára 2010 a ich výsluch neobjasnil žiadne skutočnosti a dôkazy, ktoré by mali súvis s páchaním trestného činu. Trestný čin bol spáchaný listinným dôkazom, námietkami zaujatosti, ktoré obvinený vzniesol voči sudcovi a pri výsluchu obvinený uviedol, kto mal poškodenému poskytnúť finančné prostriedky. Navrhnutý svedok skutočnosti uvádzané v liste nepotvrdil a nepotvrdili

ich ani ďalší svedkovia. Takže nemôže ísť o kardinálne skutočnosti dôležité pre objasnenie skutkového stavu, ako to uvádza obvinený v podanom dovolaní.

Vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obvineného nemôže zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. ako to tvrdí obvinený a dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní boli vykonané zákonným spôsobom a preto nemôže byť naplnený ani dovolací dôvod, ktorý uplatňuje v dovolaní obvinený podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. má spočívať v tom, že v konaní došlo protiprávne k premene podmienčného trestu. V konaní Okresný súd Považská Bystrica vo veci, sp. zn. 2T 26/2008, z 26. januára 2010 podľa § 222 ods. 1 Tr. por. s použitím § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. ukladal obvinenému súhrnný trest odňatia slobody a pri ukladaní súhrnného trestu zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T 157/06, z 21. novembra 2007, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 27 mesiacov. Nešlo v danom prípade o premenu trestu, ale ukladanie súhrnného trestu, preto ani v tomto prípade nemôže byť naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Trest prvostupňový súd obvinenému uložil v súlade so zákonom.

S poukazom na konštatované skutočnosti a dôkazy je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/, písm. g/ písm. h/ Tr. por. a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. augusta 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová